

Finlands Synskadade

FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA SYNSKADADES ORGANISATIONSTIDNING

3/13

4 Synskadade utsatta i arbetet

8 Borgå bjuder på mat i mörker

10 Profilen: Sträva framåt precis som en bil

Innehåll

Nr 3 mars 2013

LEDAREN

3 Inte punkt för skriften

ARTIKLAR

4 Synskadade i arbetslivet underskattas

7 Lyssningslinjen ersätter modemen

8 En matupplevelse i mörker

PROFILEN

10 Håkan går framåt som bilarna

KÅSERIET

18 Katten Tindras hyss

23 Annonser: Lägg näsan i blöt

AKTUELLT

18 Aktuellt

23 Annonser: Punktskriftskurs och Aniridia Finland

AKTUELLT I DISTRIKTEN

24 Aktuellt i distrikten

28 Annonser: FSS friidrottstävlingar 2013

4

8

10

Finlands Synskadade

Finlands Synskadade är organisations-tidning för Förbundet Finlands Svenska Synskadade. Tidningen utkommer med 10 nummer/år i svartskrift, punktskrift, på CD och som elektronisk version, se www.fss.fi/aktuellt/fs. Kan också fås som e-postbilaga. Årgång 102. Nummer 4/2013 utkommer 25.4, deadline 4.4.

Utgivare: Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf, Parisgränden 2 A 1, 00560 Helsingfors. Tfn 09-6962 300

Chefredaktör: Robin Sjöstrand
Tfn 09-6962 3017

e-post: robin.sjostrand@fss.fi
Meddelanden och annonser mottas av chefredaktören.

Prenumerationer och adressändringar:
FSS kansli, tfn 09-6962 300
e-post: kansliet@fss.fi

Pärmbild: Månadens profil Håkan Ström fångas dubbelt på bild tack vare en spegel.
Foto: Robin Sjöstrand

ISSN 0789-5739
Arkmedia, Vasa 2013

Inte punkt för skriften

Efter en längre tid av tystnad inom FSS punktskriftsverksamhet börjar det åter se ljusare ut på detta område. RAY-finansieringen för punktskriftsverksamhetens del är för i år god, vilket gör att vi nu har ekonomiska förutsättningar för att ordna verksamhet. Detta kan ses som ett direkt ställningstagande från RAY:s sida för vikten av punktskriften som synskadades läs- och skriftspråk. Man kan kanske även se det som ett ställningstagande för ett levande läs- och skriftspråk över huvudtaget. Som sådant är det ett viktigt ställningstagande i dagens samhälle, där mycket information fås via tal, via media, talböcker och talsynteser.

Som resultat av den ökade finansieringen har vi alltså igen möjlighet att arrangera en längre punktskriftskurs detta år.

Även inom distrikten frodas punktskriftsverksamheten, med många aktiva och kunniga instruktörer, som leder studiecirkelar i punktskrift och med många nya intresserade deltagare i dem. Här är vi punktskriftsbrukare i en nyckelposition, emedan vi konkret både kan förevisa och berätta om punktskriften, vad den konkret kan ge åt synskadade. Vi kan vittna om att punktskriften ingalunda är något nödvändigt ont som drabbar den som förlorat sin syn, utan tvärtemot är både roligt och intressant, något att vara stolt och glad över. Det fina med punktskriften är att man kan använda sig av den just så mycket eller så lite som man själv vill. För många är det nog att kunna märka burkar i köket och andra saker i sin näromgivning, medan punktskriften för andra blivit en

kär hobby lika väl som stickning eller att studera språk. För någon möjliggör punktskriften att återuppta nöjet att läsa

böcker. Vid sidan av talböcker kan det kännas bra att själv kunna läsa en bok, utan att någon annan tolkar den för en. Och för dem med barn i sin bekantskapskrets möjliggör punktskriften gemensamma spel- och lässtunder, då man nu inte bara behöver följa med de andras kortspel eller sagostund vid sidan om utan själv aktivt kan bidra i dem. Inte minst är punktskriften ett effektivt redskap i såväl studier som i arbetslivet.

Dessutom har punktskriften ingalunda nått sin vägs ände i och med den moderna tekniken, utan den följer med sin tid och den tekniska utvecklingen. Att punktskriften alltså är aktuell idag, och att den är det enda läs- och skriftspråk för synskadade, är ett faktum. Vad vi också vet är att det ute i Svenskfinland finns betydligt fler synskadade som skulle ha både nytta och glädje av punktskriften. Det förblir en utmaning för oss att nå ut till dessa presumtiva intresserade personer. För att uppnå detta behövs allas vår gemensamma insats, punktskriftsbrukares, rehabiliteringsrådgivares, distriktssekreterares med mera. Insatser både på förbunds- och distriktsnivå. Med gemensamma krafter ser vi till att punktskriftsverksamheten inom FSS fortsätter att leva och må väl.

TESSA BAMBERG
PUNKTSKRIFTSANSVARIG PÅ FSS

■ Ann-Catrin Tylli med sin avhandling, som också tryckts i punktskrift för att läsare med synnedsättning ska få ta del av den.

TEXT OCH FOTO: ROBIN SJÖSTRAND

Synskadade har jobbpotential

Vad händer med barn med synnedsättning som efter genomförd skolgång tar steget ut i arbetslivet? Den frågan försökte Ann-Catrin Tylli svara på i sin undersökning om före detta elever från Svenska Skolan för Synskadade.

ANN-CATRIN TYLLI GJORDE sin undersökning på beställning av Svenska Skolan för Synskadade och den öppnade ögonen på henne på flera sätt.

– Det som slog mig under min undersökning var hur outnyttjad den potential är, som personer med synnedsättning sitter på, säger Tylli.

Den slutsatsen drar hon delvis av statistiken som hennes undersökning bygger på. Det är nämligen bara 14 procent av de utexaminerade från Svenska Skolan för Synskadade (SSS) som har heltidsarbete. Undersökningen gjordes bland de som utexaminerades från skolan mellan 1975 och 1995.

– Jag använde telefonintervjuer och enkätprogrammet Webropol som undersökningsmetod. Eftersom antalet respondenter inte var så stort så är den kvalitativa delen av undersökningen minst lika viktig som den kvantitativa delen.

Finns det då en väg in i arbetslivet för personer med synnedsättning? Nja, svarar Tylli på den frågan.

– Det visade sig att intresseorganisationerna erbjuder ett gott stöd på vägen in i arbetslivet. 25 procent av respondenterna uppgav till exempel FSS som sin första arbetsplats. Men samtidigt finns det ett icke uttalat motstånd mot personer med synnedsättning ute i arbetslivet.

Tylli beskriver situationen som komplicerad. Om mannen eller kvinnan på gatan tillfrågas om personer med funktionsnedsättningar borde ha rätt till arbete svarar nästan alla att det naturligtvis är så. Men om följdfrågan blir om personen kan jobba på din arbetsplats, ja då är svaret inte lika självklart.

– Det finns en viss ”not in my backyard”-mentalitet ute i arbetslivet.

Men samtidigt finns det en baksida att vara synskadad i ett vanligt arbete.

– Man kan se av min undersökning att en del personer med synnedsättning känner sig hindrade av sin synnedsättning. Om de bara kan jobba hälften så snabbt som en seende och dessutom behöver hjälpmedel för att klara sig är det klart att det innebär en osäkerhet i arbetsförhållandet, säger Tylli.

– Samma sak inser naturligtvis också cheferna som står inför frågan varför företaget ska satsa på sådan personal.

Hon ifrågasätter varför synnedsättningen måste ta så stor plats i anställningsprocessen. Yrkesskickligheten blir lätt gömd bakom funktionsnedsättningen. Men samtidigt ska en person med synnedsättning vara öppen med att den har specialbehov när den söker arbete.

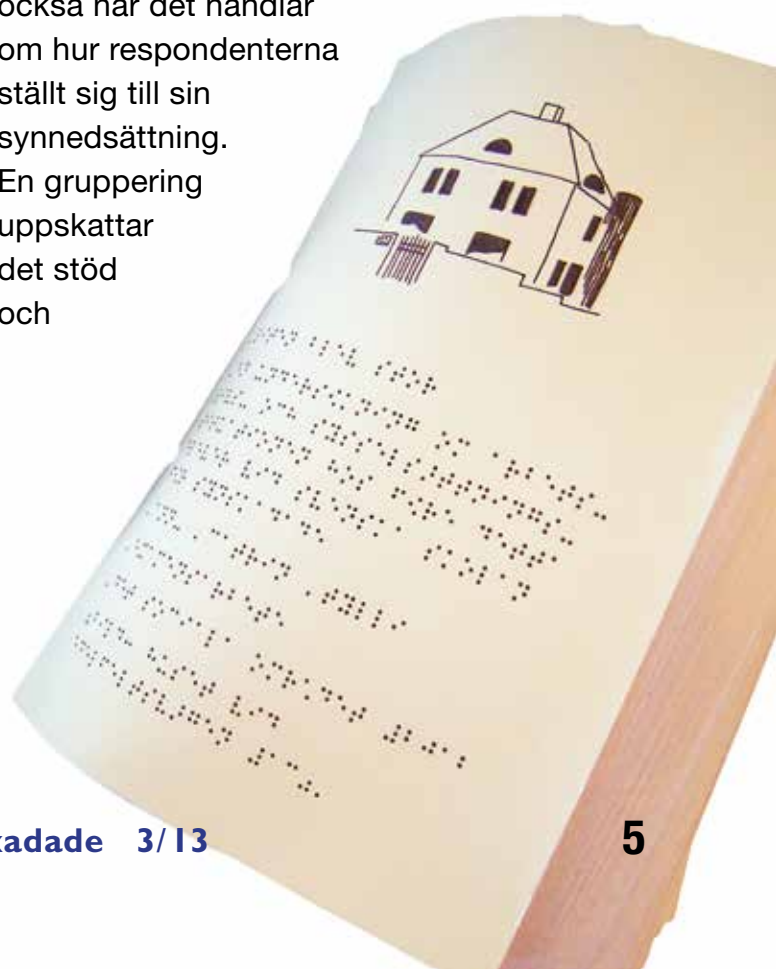
– Det anser inte alla av respondenterna. Vissa anser att de ska kallas till intervju på lika villkor och berättar inget om sin synnedsättning i och med ansökan, säger Tylli.

Det fanns delade meningar

också när det handlar om hur respondenterna ställt sig till sin synnedsättning.

En gruppering uppskattar det stöd

och

den uppmuntran som fanns på SSS och hur det är bra att vara en homogen grupp som tillsammans kan handskas med världen. Den andra grupperingen vill inte bli klassade som en enhetlig grupp utan anser att personer med synnedsättning ska behandlas som individer precis som resten av befolkningen.

Hur ska då personer med synnedsättning kunna hitta sin plats på arbetsmarknaden?

– De är erfarenhetsexperter och har mycket att ge bara de hittar rätt område att verka inom. Jobb som informatörer och instruktörer passar personer med synnedsättning bra. Och sedan 90-talet finns också ADB-inriktningen som kommer starkt, säger Tylli. Samtidigt finns det förstås lika många drömjobb för personer med synnedsättning som det finns för alla andra. Alla vill inte jobba som informatörer och instruktörer och ska naturligtvis inte behöva göra det. Mycket beror förstås på utbildning.

– Två tredjedelar av respondenterna har en yrkesutbildning, medan en knapp femtedel har universitets- eller yrkeshögskoleutbildning. De flesta har gått i Arla yrkesinstitut och har en utbildning inom borstbindning och andra hantverksområden.

Samtidigt var det vanligare med studenter bland de som har gått i SSS på 1990-talet jämfört med personer med synnedsättning från övriga delar av Finland.

I dag, när barn med synnedsättning går integrerat i vanlig skola, kan vi möjligen hoppas på att flera personer med synnedsättning hittar ut i arbetslivet efter skolan. I och med integreringen breddades också yrkesurvalet

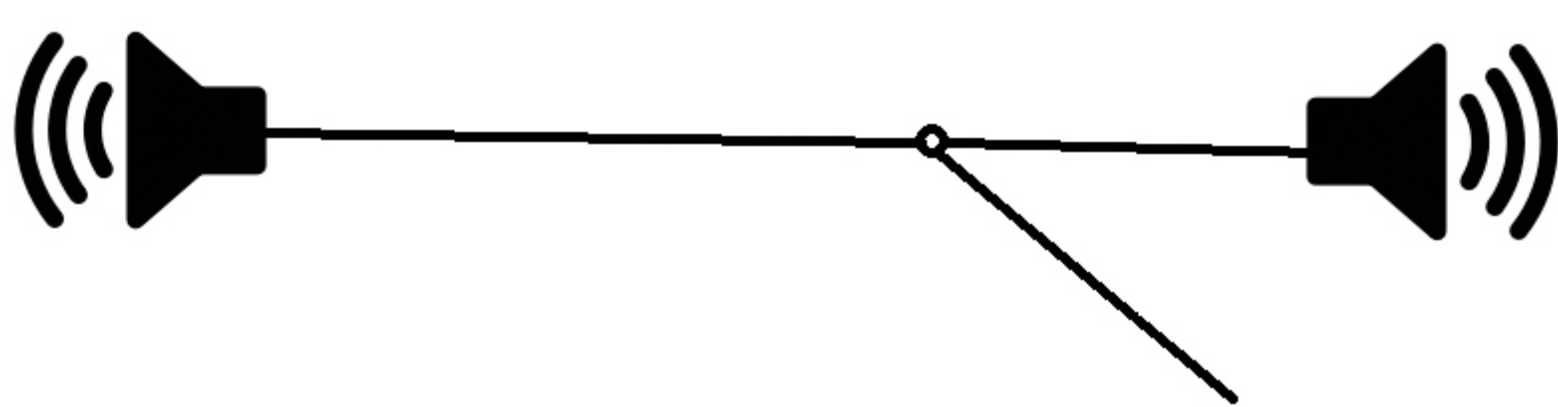
till andra områden än de som Arla Yrkesinstitut erbjöd. Att de 14 procent som har ett heltidsarbete skulle vara fler. Tylli är förhoppningsfull, men också lite tveksam.

– Det finns undersökningar som visar att integreringen inte alltid fungerar som det är tänkt. Men trots det anser jag att det är bra med integrering. Om en liknande undersökning görs om tio år för de som har gått i skola integrerat blir det intressant att se vad den visar. ●

” Synskadade är erfarenhetsexperter som har mycket att ge bara de hittar rätt område.

▶ **Tylli fungerar som elevhemsföreståndare på Svenska Skolan för Synskadade och gjorde slutarbetet på beställning av den.**

TEXT: ROBIN SJÖSTRAND

Lyssningslinjen ersätter modemen

Tidningarna bara fortsätter komma, utan någon märkbar skillnad. Det är scenariot som Johan Pyy, tf kommunikationschef för Förbundet Finlands Svenska Synskadade, hoppas på. De modem som finns runt om i finlandsvenska synskadades hem ska bytas ut mot Lyssningslinjens (finska Kuuntelukaista) egna modem.

– Tanken är att Lyssningslinjen direkt ersätter postningsbidraget för kassetterna som synskadade fick hem i postlådan tidigare. För dem betalade RAY bidrag och det är samma bidrag som finansierar Lyssningslinjen, säger Pyy.

Det är samma service som med kassetterna, men smidigare. Att synskadade tills nu haft till förfogande modem som också tillåtit internettillgång har snarare varit en lyckad biprodukt av det systemet än en stadgad rättighet. Teknologin som Lyssningslinjen använder erbjuder inte tillgång till resten av internet.

– Men den som vill behålla sin internetanslutning kan naturligtvis göra det. De får dock bekosta den själv i fortsättningen. Bidragen som projektet Lyssnarlinjen får gäller bara de modem som inte har tillgång till resten av internet, säger Pyy.

Det betyder att de som har använt sitt taltidningsmodem för webbsurfing och e-postläsning kommer att uppleva en förändring. Däremot kommer de flesta inte att märka någon skillnad.

– Har man använt sitt modem endast till att läsa taltidningar så kommer det inte att ske någon ändring överhuvudtaget, säger Pyy. Rent praktiskt går övergången till så att någon av FSS it-stödpersoner kommer hem till de som har modem och byter ut dem. Bytet går snabbt och taltidningsfunktionen fungerar på samma sätt med de nya modemen. Bytet är gratis och förmånstagaren behöver inte göra något, utan bara vänta på ett avtalsbrev om lyssningslinjen var kunden godkänner bytet och sedan invänta samtal från stödpersonen. Förändringen kommer att ske fortlöpande under året, men ska vara klar under 2013. ●

◀ **Artikelskribenten Minna Lindström och Maken Jonas trivdes i mörkret på Bistro Sinne.**

TEXT OCH FOTO: MINNA LINDSTRÖM ÖVERSÄTTNING: ROBIN SJÖSTRAND

Bistro Sinne i totalt mörker

Vi sitter i ett svagt ljussken, jag och min partner, och en romantisk middag väntar oss. Det är allt annat än en vardaglig situation för oss. Fyra år har gått sedan vi senast var tillsammans, ensamma och utanför hemmet. Nu sitter vi och skålar i skumvin och väntar på förrätten – i totalt mörker.

BORGÅRESTAURANGEN BISTRO SINNE är känd för sin eko- och närmat, men efter kvällens middag också för en otrolig och utmanande meny, som serveras i totalt mörker. Restaurangen finns i Konstfabriken i Borgå och gläder redan vid ankomst med sin tillgänglighet – på golvet finns märkningar för att lättare hitta till borden.

Bistro Sinnes "Ihan Pimeetä"-kvällar (på svenska ungefär "i totalt mörker") bjuder på en trerätters måltid i totalt mörker, där det speciella är att middagsgästerna inte har en aning om vad de äter. I stället för synsinnen får de andra sinnen jobba hårt. Må så vara

att baktanken kanske inte var att visa för folk hur livet som synsvag eller blind ter sig, kvällen ger ändå vinkar om vilka hinder man kan komma inför som synskadad.

Restauranger i mörker

Dans le Noir-konceptet har spritt sig till världens storstäder, och trenden har redan erövrat London, Paris och nu senast S:t Petersburg. Idén är att äta i totalt mörker och i de här restarangerna är servitörerna och guiderna synskadade. Även om Sinne inte följer det här konceptet totalt, visade restau-

rangen ett nytt sätt att tänka på mat genom att tilltala sinnena, spela på överraskningar och förverkligande av dess eget koncept. En bekant ingrediens kunde kombineras med olika komponenter och få även den prövade matälskaren överraskad. På vart och ett av borden fanns dock ett stearinljus, som lät servitören hitta till gästerna.

Sinnes mörkermeny började med löksoppa och kungskrabba. Som huvudrätt serverades bräserat lamm i madeirasås och middagen avslutades med citronpaj som serverades med lakritsglass. Till middagen hade också ett vinpaket planerats, där varje vin gick hand i hand med sin rätt. Grädden på moset var Sinnes eget ekospeltbröd, som serverades tillsammans med ekosmör och trollband oss totalt.

Servicen gör restaurangen

Även om god mat var huvudmålet med kvällen gjordes den ännu bättre av god service av en kunnig personal. Sinne uppfyllde alla våra specialkrav, där min partner fick alkoholfria dryckesalternativ och mina allergier togs i beaktande. Vår servitör guidade oss med van hand genom middagen och berättade om varje rätt – råvarornas ursprung, tillagningssätt och varför ett vin valdes till just den rätten.

Eftersom min partner är synskadad fick jag mig en tankeställare om hur vi människor förhåller oss till mat väldigt långt genom vår syn och hur vem som helst kunde öva upp sina sinnen ytterligare. Hur känns rå lök i munnen jämfört med lök som har sjudit i köttbulljong i två timmar? Och vilka känslor väcker en rotpuré med lite textur jämfört med sametslent mos? Alla kan utmana och ge våra sinnen chansen att njuta av mat -på ett nytt sätt . Inte bara äta. Njuta. ●

▲ **Menyn på Bistro Sinne var löksoppa med kungskrabba, bräserat lamm med madeirasås och citronpaj med lakritsglass och fick ett högt betyg av artikelskribenten.**

TEXT OCH FOTO: ROBIN SJÖSTRAND

Håkan gör som bilarna - tar sig framåt

Läkaren tittar upp från sina papper och kisar med ögonen.

– Kom du hit med bil? frågar han trots att han vet svaret.

– Naturligtvis gjorde jag det.

Det blir tyst i en sekund. Två.

– Då kör du hem den och sedan kör du den aldrig mer.

DET BLIR ETT slag mot hela livet när en människas passion slits bort i en enda mening. När det som hela existensen kretsar kring inte längre är möjligt. För Håkan Ström innebar den enda meningen som slutade med orden "...kör du den aldrig mer" just det. Bilarna och de övriga motorfordonen som var hans passion blev plötsligt ouppnåeliga mål. Allt för att en läkare sade att hans ögon inte räckte till längre.

– Det var helt klart den värsta pärsen i mitt liv. Att inte kunna njuta av sitt största intresse... det är tungt, säger Håkan när han berättar om tillfället.

Under åren har han ägt fem, sex olika snöskotrar. Han jobbade två skiften för att kunna åka upp till Lappland för att, som han säger, "brassa på" med snöskoter. Och så finns ju den där guldpokalen från en tävling i dragracing – i 500-kubiksklassen.

▣ Åbo slott vakar över Håkan i kontoret hemma i Hallis.

▲ Det är förmågan att hålla igång och hela tiden hitta nya projekt som har hjälpt Håkan igenom den svåra tiden när han blev synskadad. Det och stödet från sambon Fia och det kontaktnätverk han skapat runt om i jobbvärlden.

– Det var visserligen på lokal nivå, men det visar åtminstone att intresset var stort, säger han och en liten tystnad lägger sig över vardagsrummet där vi sitter och dricker varsin kopp te.

Inget skyddsnät med jobbet

Egentligen borde det inte ha kommit som någon överraskning, det där med synskadan. Diagnosen var och är retinitis pigmentosa och tecknen hade funnits där i över 20 år. Men människan har lätt att vifta bort sådant som är obehagligt – att tänka att det är tillfälligt, att det går över.

– Och dessutom, tillägger Håkan, började man undermedvetet kompensera på andra sätt när synen försämrades.

Ändå fanns det något i bakhuvudet som gnagde. En liten idé om att allting inte stod rätt till. Det kunde vara under en badmintonmatch när bollen plötsligt försvann ur synfältet eller någon annan liten obetydlig detalj. Men detaljerna utgjorde en obehaglig helhet. – Det var bara att ta skeden i vacker hand och konstatera att någonting var på gång. Det är svårt att förneka det i evighet. När mörkerseendet försvinner, ljuskänsligheten blir större och synfältet mindre, så vet man att det är något speciellt.

På synundersökningarna upptäcktes inget – där mäts bara synstyrkan och den var helt normal. Men till slut kom dagen då läkaren fick konstatera faktum.

Den dagen när Håkans körkort rycktes ur händerna på honom var under 45-års-

granskningen. Först försvann hans största intresse – sedan drabbades jobbet. Han var inne på sitt sjätte år som egenföretagare i logistikbranschen och utan körkort blev det omöjligt att överleva.

– I det jobbet måste man vara tillgänglig dygnet runt och kunna ta sig någonstans fast klockan är tre på natten. Jag försökte

” Jag var 45 år. Det är klart att jag ville arbeta och förtjäna mitt uppehälle.

upprätthålla affärerna i ett halvt år men det gick inte. Också det var ett bakslag. Firman hade vuxit så pass mycket att jag hade fått ett namn om mig och nu gick också det i graven.

Och som arbetslös synskadad fanns ingen hjälp att få. Håkan fick inte gå i pension och ville det inte heller.

– Jag var 45 år – det är klart att jag ville arbeta och förtjäna mitt uppehälle.

Från Åbo Centralsjukhus kom heller ingen hjälp. I stället fick han en förfrågan om hur länge han ville vara sjukskriven.

– Som det lät då hade de kunnat sjukskriva mig till min pension. Men varför skulle jag vilja det?

Eget initiativ krävs

I stället blev det att börja fundera över livet. Håkan berättar att det svåraste är övergångskedet. Att man måste vara både seg och ödmjuk när man ändrar om sitt liv så fullständigt.

PROFILEN

Namn: Håkan Ström

Född: Larsmo i Österbotten, bodde också länge i Jakobstad.

Bor: Sedan något år tillbaka äger han en lägenhet tillsammans med sambon Fia i Hallis i Åbo.

Filosofi: Det är tungt att erkänna sin synskada, men först då kan man börja jobba med den. Man måste bara framåt.

Reser: Gärna till London, där Fia jobbar.

Intresse: Intresset för motorer och bilsport finns kvar, men utan körkort blir det på andra sätt. Att titta på formel 1 bland annat.

– Jag frågade mig själv: ”vad vill och kan jag göra?”. Det var ett par månaders tankearbete. Sedan var jag beredd att försöka. Stödet från dem runtomkring var viktigt i den processen. Sambon Fia, tidigare jobbkompisar och hela nätverket han skaffat under sina år som yrkesaktiv var viktiga i den processen. Håkan började ringa runt och fråga var han kunde hjälpa till och vad han kunde göra, men det var inte lätt.

– Man måste vara aktiv själv i en sådan situation. Det finns inget skyddsnät för den som vill jobba vidare som synskadad. Dessutom kräver det en enorm ödmjukhet att bli du med mig själv i en sådan situation. Att kunna erkänna att du är synskadad både för sig själv och för den du söker jobb hos. Inte ens med den kraftansträngningen blev det något jobb för Håkan. För att hålla sig sysselsatt hittade han på ett eget projekt. Han blev projektledare för ett byggprojekt i födelsekommunen Larsmo.

” Det finns inget skyddsnät för den som vill jobba vidare som synskadad.

– Jag tänkte att jag inte kan gå omkring och vara arbetslös. Då jag hade en byggrätt i Larsmo blev det ett logiskt steg att ta. Så jag samlade ihop ett bra team och lät bygga ett parhus.

Projektet tog två år i anspråk och i och med det hade han något att sysselsätta sig med under en tid i livet då många går in i sig själv. Det och anhörigas stöd räddade honom.

– De närmaste lägger märke till hur man mår. Är man i balans eller obalans – de vet om det.

I dagsläget har Håkan fått ett jobb. Efter att ha gått med i Åbolands Synskadade och där

TIDSLINJE

1962

Håkan Ström föds i Larsmo. Han växer upp både där och i grannstaden Jakobstad.

1986

Efter fullgjord militärtjänst får Håkan chansen att träna LBK:s B-juniorer och gör det i ett par år.

2001

Håkan grundar egen firma inom logistikbranschen och lyckas bygga upp ett namn.

suttit i styrelsen i som vice ordförande öppnades platsen som distriktskoordinator upp i föreningen. Han sökte och fick platsen och jobbar deltid med att organisera ÅS aktiviteter.

Träffar annan typ av individer

Ser man till hur Håkan hanterade att bli synskadad så är det ändå klart att det är hans förmåga att inte ge upp som har gjort att han har ett jobb i dag.

Det att han ända sedan han fick beskedet om synskadan fyllt sina dagar med för honom meningsfulla saker har hållit igång hans drivkraft och tagit honom igenom de svåra tiderna.

Och även om det är tungt att vara synskadad har det inte bara inneburit svårigheter. – Det positiva med att vara synskadad är att man träffar en helt annan typ av individer i den här världen. Jag ser saker som jag inte

▲ Den här tavlan hänger på Håkans kontor. En påminnelse om hur man arbetar, kallar han den.

2007

Läkaren konstaterar att Håkans retinitis pigmentosa är så pass långt gånget att han inte längre får köra bil.

2009

Efter att ha misslyckats med jobbjakten tar Håkan sig an ett byggprojekt i födelsekommunen Larsmo.

2012

Håkan får jobbet som distriktskoordinator för Åbolands Synskadade och får äntligen jobba igen.

▲ **Hemma i lägenheten har Håkan ett kontor där han kan jobba på distans. Det enda problemet är en internetanslutning som inte riktigt vill nå genom husets betongväggar.**

har sett förut och har utvecklat en svart humor som inte fanns där förr, säger han. Han berättar också om hur små saker som förr kändes obetydliga numer har fått ett värde.
– På ett undermedvetet plan kanske man

blir mer positiv. Man är hela tiden tvungen att tänka positivt och det kan hända att det smittar av sig på det allmänna humöret. Håkan säger att han inte längre blir arg på grund av småsaker, såsom kunde ske tidigare.

Orsaken är ett lugnare livstempo, som på sitt sätt har gett en jämnare livskvalitet.

– Förut gasade jag på i 120 utan att stanna upp och tänka till allt för mycket. I dag är jag nere på 80 och hinner njuta av utsikten också. Men visst finns det saker

” Förut gasade jag på i 120 utan att stanna upp och tänka alltför mycket. I dag är jag nere på 80 och hinner njuta av utsikten också.

att gräva ner sig i om man vill det också. Då måste man bara fråga sig ”vill jag?”. – Det vill inte jag i alla fall, och då är det bara att göra det bästa av situationen, säger han.

Håkans sjukdom har stagnerat de senaste två åren och just nu verkar den hållas där den är. Men retinitis pigmentosa är en nyckfull sjukdom och det kan gå snabbt om något börjar hända igen.

– Det är ingenting man ska tänka alltför mycket på. Visst finns det en liten röst i bakhuvudet som säger att jag ska fånga dagen, men jag tror inte heller att man kan bryta sin vardagsrutin bara för att hinna med allt innan synen försämras ytterligare. Det skulle sluta med att man skadar sig själv.

När jag hoppar i bilen efter intervjun blir mina tankar kvar vid just den – bilen. Intresset som Håkan förlorade.

Det som slår mig är att det som har gjort att Håkan klarat sig genom sin synskada är att han antagit samma egenskapen som just den han älskar.

Precis som bilen så är han ständigt på väg någonstans – ständigt i rörelse mot ett nytt mål. Och den inre bilen, den förlorar man inte så lätt. ●

Katten Tindras hyss

Jag har en svart katt, tre år, som heter Tindra. Man hittade henne med tre syskon och mamman ute i en snödri-va helt nyfödd i början på december 2009. En dag fick jag för mig att jag ville ha en katt som sällskap till min femåriga ledarhund Nadja, även hon svart. Jag sade till dem på katthemmet att jag ville ha en katt som är van vid hundar.

Ett par dagar senare ringde en dam från katthemmet och talade om att de hade en katt. De kom ut till mig med missen och så fort hon kom ur sin korg så sprang hon fram och slickade Nadja på nosen.

Tindra är en väldigt duktig jägare. Jag har fått många presenter av henne: möss, fåglar, kaninungar och ödlor. Eftersom jag inte ser, har hon bjudit på många överraskningar. Jag brukar känna i fåtöljerna i uterummet ifall hon ligger där, men en dag hittade jag en stor äcklig padda, så jag fick gå in och hämta hushållspapper och en plastpåse och ta ut den till soptunnan.

Tindra verkar tycka om musik, för spelar jag piano så kommer hon in i rummet, ja, även Nadja lägger sig nära min stol. Där ligger de och lyssnar, så jag har publik. Fattas bara att de klappar i tassarna.

Jag har en apparat vid sängen på nattduksbordet. På den brukar jag lyssna på talböcker. När man vill trycka på någon av knapparna så piper det till. Detta har Tindra också upptäckt så det händer att hon hoppar upp på apparaten. Där sitter hon och guppar

upp och ner så det låter: pipipip och så kan hon hålla på en stund. Det verkar som hon har roligt då.

Min tomt är ganska stor, men en yta på över tusen kvadrat räcker inte åt en katt. Hon besöker därför också grann-
tomterna. En av mina grannar har berättat, att han en dag när han satt vid sin dator och råkade titta upp, så satt Tindra på hans skrivbord och tittade på honom. Hon måste ha hittat ett öppet fönster och bara hoppat in.

I dag har hon verkligen sysselsatt mig och ett par av mina grannar. Jag ringde till dem och bad dem hjälpa mig, för Tindra jamade någonstans och förde väldigt oväsen. Jag trodde att hon hade hamnat någonstans på mitt lilla loft och att hon inte kunde komma loss.

En granne kom med ficklampa, men inte någonstans såg man katten. Vi stod i uterummet och igen hördes ljudet. Alvar, min granne gick in i mitt datarum och hörde katten jama. Han närmade sig ett skåp. Det är en sorts sekretär. Han öppnade luckan, som går framåt som en sorts skrivskiva. Därinne satt Tindra och hade trasslat sig in i ett par hörlurar. Hon hade fastnat i bågarna som man sätter på huvudet. Han fick loss katten och hon sköt iväg som en pil.

Jag har verkligen tröst och glädje av mina båda vänner. Nadja har jag nära mig praktiskt taget 24 timmar i dygnet, men Tindra kommer och går som hon vill. Hon har sin frihet som en katt skall ha. ●

RUT EKSTRÖM

Lägg näsan i blöt – Sinnesfest för alla barn

Barnfest lördagen den 6.4 på Annegården kl. 12-16

Under festen bjuds det på mer än 20 verkstäder, teaterföreläsningar och program. Festen ger alla barn med eller utan funktionsnedsättning möjligheten att skapa och ha roligt tillsammans med konst och kultur. Välkommen!

Program

kl. 12.15 Vems Kompis!, Sagateatern, Dansklass

kl. 12.30 Musikverkstad, Grafikklass

kl. 12.30 Simons Städeri, (dansteater) Glims&Gloms, Teatersal

kl. 13.00 Historien om en flicka, Teater Fenix, Festsal, (föreläsningen teckentolkas)

kl. 13.15 Vems Kompis, Sagateatern, Dansklass

kl. 13.30 Sapere, Ordkonstklass, UngMartha

kl. 13.30 Musikverkstad, Grafikklass

kl. 14 Simons Städeri (dansteaterföreläsning), Glims&Gloms, Teatersal

kl. 14.30 Sapere, Ordkonstklass, UngMartha (in English)

kl. 14.30 Musikverkstad, Grafikklass

kl. 14.30 Sagostund, Kultur för alla (sagan teckentolkas), Auditorium

kl. 15.00 Sagostund, Kultur för alla (sagan teckentolkas), Auditorium

kl. 15.00 Sjunga med tecken - Kom med och ha det skoj, Bamsegruppen r.f. Festsalen

kl. 15.00 Djungeln och djurens värld. Dramaverkstad, Svenska Teatern, Dansklass

Nonstop verkstäder

Marsipanverkstad, Arbis, Textilsal

Multisensoriskt rum för upptäckare, Fduv, Studio Anna

Ansiktsmålning, Familjecentret

Djur i alla former - Forma ditt favoritdjur, Helsingfors konstmuseum, Bildklass 1

Känna igen – kortverkstad, Gnistan projektet och FSS, Bildklass 2

Plojdoftknapp verkstad, Ateneum (kl. 12-15)

Recycle-verkstad, Children Crossing Cultures

Om du har några frågor gällande programmet eller lokalernas tillgänglighet kontakta Zusan Söderström zusan.soderstrom@luckan.fi

Tfn 044-277 75 61

AKTUELLT

Verkställandet av nationalsspråksstrategin inleds

VERKSTÄLLENDET AV NATIONALSPRÅKSSTRATEGIN som statsrådet godkände i december inleds. Justitieministeriet påbörjar samordningen av nationalsspråksstrategin genom att inleda en dialog med de mest centrala aktörerna och bilda ett nätverk av kontaktpersoner vid ministerierna.

Det allmänna ansvaret för uppföljningen av strategin har ålagts justitieministeriet och arbetet kommer att ske i ett öppet samarbete med olika aktörer. Ansvaret för verkställandet av nationalsspråksstrategin faller på flera aktörer. För att genomföra åtgärdsförslagen ska det inom statsrådet skapas ett nätverk av kontaktpersoner i språkfrågor. I strategin behandlas också bl.a. möjligheterna att skapa ett mer

positivt attitydklimat, vilket i hög grad gäller även medborgarsamhället och olika organisationer.

Statsrådet godkände nationalsspråksstrategin i form av ett principbeslut. Detta är den första språkstrategin i vårt land. Nationalsspråksstrategin är ett utvecklingsprojekt. Strategin ger uttryck för regeringens vilja att trygga att det även i framtiden finns två livskraftiga nationalspråk i Finland och den innehåller konkreta åtgärder för att uppnå detta mål.

I sitt principbeslut rekommenderar statsrådet att i synnerhet tvåspråkiga kommuner och samkommuner tar i bruk de praktiska verktygen som ingår i strategin och bl.a. utser en kontaktperson för nationalspråken till stöd för sin ledning. Det är

också viktigt att öka nationalsspråkens synlighet och att systematisk tillämpa språklagstiftningen i förvaltningens processer. Strategin framhäver också olika aktörers roll när det gäller att förändra negativa attityder. En central fråga i strategin är utvecklingen av språkbadsundervisningen.

Justitieministeriet har enligt lag i uppgift att följa upp verkställigheten av språklagstiftningen och uppföljningen av nationalsspråksstrategin anknyter på ett naturligt sätt till samma helhet.

Nationalsspråksstrategin tillsammans med statsministerns följebrev har sänts i stor omfattning till olika myndigheter och till domstolarna.

● **Källa: Justitieministeriet**

Hjälp hem med vårdbidrag

VÅRDBIDRAGET FÖR PENSIONSTAGARE finns till för pensionärer vars funktionsförmåga är nedsatt på grund av sjukdom eller handikapp. Vårdbidraget är tänkt att möjliggöra anskaffande av hjälp och stöd.

Ansökan om vårdbidrag riktas till FPA. Till ansökan behövs ett utförligt läkarutlåtande om hur sjukdomen eller handikappet begränsar vardagen och förutsätter utomstående hjälp. Inkomster eller förmögenhet utesluter inte

vårdbidraget, som är skattefritt. Nästan en kvartsmiljon finländare får vårdbidrag för pensionstagare. Det motsvarar ungefär 15 % av alla pensionärer. År 2012 utbetalade FPA 440 miljoner euro i vårdbidrag. ● **Källa: FPA**

Räntetak på 51 procent för små krediter från och med ingången av juni

FÖR KREDITER UNDER 2 000 euro sätts ett räntetak på 51 procent från och med ingången av juni. Republikens president stadfäste lagändringarna fredagen den 15 mars.

Syftet med räntetaket är att minska de skuldproblem som snabblånen förorsakar. Kreditens effektiva ränta får vara högst den referensränta som avses i räntelagen ökad med 50 procentenheter.

Med nuvarande referensränta är räntetaket 51 procent. För närvarande är den effektiva räntan för snabblån i genomsnitt flera hundra procent.

Räntetaket gäller även andra krediter under 2 000 euro än snabblån. Räntetaket gäller också kreditkortskrediter och sådana andra nyttighetsbundna krediter där konsumenten med stöd av kreditavtalet också har rätt att ta ut penningmedel.

Räntetaket gäller däremot inte sådana nyttighetsbundna krediter som konsumenten kan använda enbart för att betala varor eller tjänster i butiker som samarbetar med kreditbolaget.

Vid beräkning av räntan beaktas förutom räntan på krediten även övriga kostnader till följd av krediten. Priset på ett snabblån anges för närvarande vanligen som hanterings- och expedi-

” Kreditens effektiva ränta får vara högst den referensränta som avses i räntelagen ökad med 50 procentenheter. Med nuvarande referensränta är räntetaket 51 procent.

tionskostnader och inte som ränta.

Dessutom är det i fortsättningen förbjudet att använda sms-tjänster mot extra avgift vid all kommunikation i anslutning till kreditförhållandet. Kreditbolaget får inte längre ta ut kostnader av konsumenterna för sms i anslutning till låneansökan, det slutliga beslutet om lån och eventuell flyttning av förfallodagen.

Kreditgivarna ska klarlägga konsumentens kreditvärdighet noggrannare än för närvarande, också när det är fråga om mindre krediter. Bedömningen ska grundas på tillräckliga uppgifter om konsumentens inkomster och övriga ekonomiska omständigheter, på samma sätt som vid större krediter. Kreditgivaren är därtill skyldig att genom rimliga åtgärder sträva efter att säkerställa riktigheten av de

uppgifter som konsumenten har gett.

Reformen antas minska utbudet av snabblån i deras nuvarande form.

De problem som konsumenterna med ringa tillgångar och små inkomster kan få genom att det blir svårare att få kredit kan minskas genom att tillgången till social kreditgivning främjas på ett heltäckande sätt i hela landet.

Detta mål ingår också i regeringsprogrammet. Dessutom förutsätter riksdagen i sitt uttalande att regeringen utvecklar metoder för att följa upp varför hushållen skuldsätts och hur skuldsättningen utvecklas och att den vid behov vidtar lagstiftningsåtgärder och andra behövliga tilläggsåtgärder för att dämpa skuldsättningsutvecklingen. ●

Källa: Justitieministeriet

Apoteken börjar få FPA-kortets uppgifter elektroniskt från FPA

MARS BÖRJAR APOTEKEN få uppgifterna om kundens rätt till läkemedelsersättning direkt från FPA. Denna dataöverföring har provats på närmare 60 apotek sedan början av året.

Under marsmånad ska denna tjänst tas i bruk i hela landet.

Genom det elektroniska systemet får apoteken alltid de senast uppgifterna om kundens rätt till läkemedelsersättningar.

Det gäller bland annat uppgifter nyligen beviljad rätt till specialersättning för läkemedel och uppgiften att kundens läkemedelskostnader har uppnått årssjälvrisk. När den nya tjänsten är i bruk kan apoteket bevilja FPA-ersättningen direkt på

apoteket även om kunden har glömt att ta med sitt FPA-kort eller FPA-kortet är föråldrat.

Även i fortsättningen är det skäl att ha med sitt FPA-kort eftersom det gör kundbetjäningen på apoteket snabbare och underlättar bl.a. expediering av e-recept.

Om kunden inte har med sitt FPA-kort, kan apoteket med kundens tillstånd kontrollera uppgifterna i FPA:s datasystem.

Kunden kan också förbjuda att uppgifterna kontrolleras, men måste då ansöka om läkemedelsersättningen hos FPA i efterskott. ●

Källa: FPA

SCF säger upp sex personer

STYRELSEN FÖR SYNSKADADES Centralförbund bestämde på sitt möte 24-25.1 att inleda samarbetsförhandlingar inom förbundet. Förhandlingarna gäller enheten för seniortjänster och rehabiliteringslinjen förutom linjens arbets-tjänstsenhet. Totalt 70 personer berördes av samarbetsförhandlingarna på centralförbundet.

Förhandlingarna resulterade i att sex personer sägs upp och ytterligare två kommer att gå i pension.

Rehabiliteringens personal kommer att permitteras i sammanlagt fyra veckor under åren 2013 och 2014. Styrelsen meddelade om uppsägningsbeslutet 13.3.2013. ●

Källa: nkl.fi

FPA vill ha åsikter om sin nya webbsida

FPA HAR LANSERAT en testversion av sin nya webbplats på adressen beta.kela.fi. FPA är särskilt intresserad av hur mobilversionen fungerar. Den egentliga webbplatsen fpa.fi lanseras senare under våren.

– Vi vill gärna veta vad kunderna tycker om testversionen och vad vi borde förbättra innan vi lanserar vår nya webbplats. Respons kan skickas via enkäten som finns på ingångssidan, berättar utvecklingschefen för webbkommunikation Marika Leed.

De kommentarer och utvecklingsförslag som vi får nu kommer vi att utnyttja när vi utvecklar webbplatsen vidare.

De förnyade fpa.fi -sidorna anpassar sig automatiskt både till en bred bordsdatorskärm och en liten smarttelefon. I praktiken betyder det att när besökaren kommer till webbplatsen med sin apparat anpassas bredden och ordningsföljden av elementen på sidan.

Synskadade har möjlighet att ge feedback på tillgängligheten hos den nya webbsidan. ●

Källa: FPA

ANNONS

Punktskrift till nytta och nöje!

Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf kommer att ordna en kurs med temat "Punktskrift till nytta och nöje". Kursen är tredelad. Det första avsnittet hålls under tiden 13–17.5, det andra 2–6.9 och det tredje 4–8.11.2013. Platsen är Norrvalla idrottsinstitut i Vörå. Kursavgift är 75 euro per vecka, vilket inkluderar undervisning, resor, kost och logi.

Kursen riktar sig till dig som kan grunderna i punktskrift och vill lära dig mer. Vi vill visa att punktskriften är både till nytta och nöje.

Anmäl dig så fort som möjligt, dock senast fredagen den 12.4. Anmälan är bindande.

För anmälan och mer information kontakta Tessa Bamberg, telefon: 09 6962 3024 eller 050 462 3181.

Kursen ordnas i samarbete med deltagarnas hemkommuner, och Svenska Studiecentralen.

Varmt välkommen med på en mångsidig och inspirerande kurs!

ANNONS

Hej alla som är intresserade av aniridi!

Aniridia Finland ordnar en nordisk konferens hösten 2013 med temat kring aniridi.

Bekanta dig med föreningen Aniridia Finland och läs mera om konferensen på våra hemsidor: www.aniridia.fi

AKTUELLT I DISTRIKTEN

Vasa Svenska synskadade

Lördagen den 6.4 åker vi på en dagsresa till IKEA i Haparanda med Oravais Trafiks stora turistbuss. Resan sker i samarbete med NÖSS och vi startar kl.5.30 från Lyktan, Skolhusgatan 40 i Vasa. Följande stopp blir, Kvevlax kl.5.50, Oravais ABC kl.6.15, Nykarleby torg kl.6.40, Fyren, Otto Malmmsgatan 9 A i Jakobstad kl.7.00, Edsevö, Neste kl.7.15, Kronoby, S-Market kl.7.30 och Karleby busstation kl.7.45. Haparanda IKEA kl.12.30. Resans pris är 30,-/person. Hemfärd ca kl.17.30 enligt samma rutt. Anmäl genast, tel 045-321 3320.

13-14.4 ordnas skolning av syntolkare på Lyktan med Nico Psilander från Sverige som ledare.

Tisdag 16.4 åker kvinnogruppen till Dress Like Marie i Oravais på klädprovning. Gemensam transport. Priset beror på hur många vi blir. Anmäl senast 10.4 till Febe på kansliet.

Lördag 27.4 kl. 13-16 ordnas AUKTION på Lyktan. Gåvor mottas med tacksamhet!

Lotteri. Servering av våfflor, smörgås och kaffe. Välkomna!

Måndag 6.5 kl.18 besöker karagruppen Outles Lasis Shop på Vasklot. Klädprovning och gemenskap 1- välkomna alla gubbar på uppköp!

Fredag 17.5 kl.19 ser vi den omtyckta pjäsen "Ett riktigt fynd" på Wasa Teater. Vi har bokat 15 platser på de två första raderna. Boka din plats senast 8.5 före kl.14. På grund av ytrenovering av verksamhetscentret Lyktan ordnas maj-månads medlemsträff som en dag skryssning med Wasa Express till UMEÅ, torsdag 23.5. Pris och närmare tidtabell meddelas senare, men enligt Vasabåtarnas tidtabell avgår båten kl.9 på morgonen och återkommer till Vasa kl.23.00 på kvällen. Tid i Umeå är 5 timmar. Vid anmälan får du närmare information om resan, som bör vara Febe tillhanda senast 13.5.

Anmälan till FSS Boccia-och Friidrottstävlingar i Karis, 7-9.6 görs till Febe senast 26.4.

Föreningens verksamhet fortsätter som tidigare enligt följande:

Stolgymnastiken fortsätter varannan onsdag kl.13 enligt följande datum: 10.4, 24.4 och 8.5. Välkommen med alla som vill röra sig i takt med musik och dricka en kopp kaffe tillsammans! Ledare är Gun Haldin.

Punktskriftsundervisning fortsätter enligt angivna datum både på måndagar och torsdagar. Kaffe och gemenskap efteråt.

Boccia spelas även under vårterminen på Lyktan varannan torsdag kl.12. Boccia spelas samma dagar som punktskriften.

Du som endast vill delta i boccian och även få kaffe, kom redan till kl.11.30 då är kaffepannan varm!

Trivselcafé MIMOSEL i samarbete med Folkhälsan hålls enligt följande datum 3.4, 17.4, 15.5 och 29.5 kl.13 på Lyktan med Maj-Britt Aspö och Mariitta Koskiniemi som ledare. Samtal, gemenskap och kaffe.

Vattengymnastik i samarbete med Folkhälsan fortsätter varje söndag med undantag av 31.3. Sista gången för i vår är söndag 28.4.

Styrelsen och Febe önskar alla en fortsatt fin vår!

Alla anmälningar görs till Febe under kontorstid, måndag-torsdag kl.9-14 på tfn 06-317 0654 eller 045-321 3320 eller per e-post: vasasynskadsde@netikka.fi

Svenska Synskadade i Mellersta Nyland

Måndagsträffarna klockan 13 med varierande program. Lyssna på medlemsbandet 1.4. Påskmåndag ingen träff på Hörnan
8.4."Skivråd" med Marita
15.4."Eftersnack"
22.4. Frank Fellman från FSS
29.4. Klara Wappen med mjöd och struvor
Vi spelar boccia efter måndagsträffarna. Kom med och spela.
Motionsveckoslut på Kaisankoti 18-19.5.
Helsingfors mission kan förmedla ledsagare. Ta kontakt med Tamara Bergkvist telefon 09-25282711

Årsmötet
Det stadgeenliga årsmötet hålles lördagen den 13 april klockan 10 på Hörnan, Parisgränden 2 A. Mötesmateriale kan beställas i förväg från kansliet. För trakteringen

anmäl dig till kansliet senast 2.4.

Vi träffas på Hörnan!
Kansliets öppethållningstider är:
må-ti 9.30 – 13.30
Telefon 09-612 1779

Norra Österbottens Svenska Synskadade

Norra Österbottens Svenska Synskadade r.f. kallar sina medlemmar till stadgeenligt årsmöte tisdagen 9.4.2013 kl 18.30 på verksamhetscentret "Fyren", Otto Malmmsgatan 9 A 21 i Jakobstad.

Vid årsmötet behandlas i föreningens stadgar § 10 nämnda ärenden. Välkomna! Styrelsen

Föreningen återinför syntjänstverksamheten och vi har nu fått några frivilliga personer som ställer upp med en hjälpare hand. Du som behöver hjälp med små ärenden eller som vill ha en vän att diskutera med eller gå ut på en promenad med. Ta kontakt med Ann-Sofie på verksamhetscentret "Fyren" tel 7234 880 eller 050-3795 658 för mera information.

Bowlinggruppen tränar varje måndag kl 12.30 - 14 på Idrottsgården i Jakobstad.

Vattengymnastiken på Öst-anlid i samarbete med Folkhälsan hålls onsdagar, grupp 1 kl 11.45 och grupp 2 kl 12.30.

Mimosel för damer samlas onsdagen 3.4.2013 kl 13 på Fyren med Ann-Mari Ekstrand. Följande gång 17.4. Herr-Mimosel gruppen träffas nästa gång onsdagen 10.4 kl 14 på Fyren. Följande gång 24.4.

Mimosel gruppen i Karleby träffas nästa gång tisdagen 23.4 kl 14 på Emeliehemmet. Vi planerar att tillsammans med Vasa sv. synskadade r.f. ordna en dagsresa till IKEA i Haparanda, lördagen 6.4. Pris för bussen är 30,- € och den kör enligt följande tidtabell:

Vasa, Skolhusgatan 40 kl. 5.30
Kvevlax kl. 5.50
Oravais, ABC kl. 6.15
Nykarleby torget kl. 6.40
Jakobstad, Fyren, Otto Malmmsg. kl. 7.00
Edsevö, Neste kl. 7.15
Kronoby, S-Market kl 7.30
Karleby, busstation kl 7.45
- IKEA Haparanda ca kl. 12.30 (finsk tid), vi startar hemåt ca kl 17.30.
Mera information och anmälningar, tel 7234 880 / 050-3795 658 Ann-Sofie Grankulla.

Läs mera om verksamheten i föreningarnas minneslista i Österbottens Tidning på lördagar.

Välkomna med på våra aktiviteter!
NÖSS styrelse och Ann-Sofie

Svenska Synskadade i Västnyland

Välkommen till månadsträffen lördagen den 13 april kl. 13.00 i Lyan, Prästängsgatan 12, Ekenäs. Efter kaffe och samvaro berättar författaren och odlaren Mary Kuusisto om 'Annorlunda och ätbara växter'. Transport till månadsträffen i vanlig ordning. Anmälan senast torsdagen den 11 april till Eeva Hanner tfn 050-595 4946 eller till Birgitta Nordström tfn 044 - 336 8060.

Lördag-söndag 18-19 maj deltar vi i 'Sydspetsens mässa' som arrangeras i Sisu-Arenan i Karis. Tema för mässan är välmående och skall visa hur regionens samarbetspartners dvs. -företag, föreningar och staden Raseborg- bidrar till att främja det gemensamma välmåendet. Som utställare under mässan kommer vi att informera om vår förenings verksamhetsformer och möjligheter.

Vårens anpassningskurs är fulltecknad. Den pågår under tiden 4.4-6.6 2013. Rehabiliteringsrådgivare Britta Nyberg tfn 050-561 2951 svarar på eventuella frågor

Läsecirkeln sammankommer onsdagen den 20 mars -13 kl. 14.00 och Herrklubben möts torsdagen den 21 mars -13. För trakteringens skull, anmäl Dig dagen före till Birgitta respektive Hilding Nordström, tfn 019-231 118. Mötesplats för vardera gruppen är Lyan.

Väl mött!
Styrelsen

Svenska synskadade i Östnyland

Svenska Synskadade i Östnylands april månadsträff är lördagen den 27.4 klockan 13.00 på Kajutan, Ågatan 33 E, Borgå. Lovisaborna anmäl er till Rose-Marie för taxiresan på telefon 533 467. Välkommen!

Svenska Synskadade i Östnyland r.f håller stadgenligt årsmöte lördagen den

16 mars klockan 13.00 på Kajutan, Ågatan 33 E, Borgå. Efter mötet berättar kostrådgivare Linda Hongisto från Folkhälsan om "Matglädje på äldre dagar". Lovisaborna anmäl er till Rose-Marie för taxiresan, tfn 533 467. Välkommen!
Styrelsen

Ålands Synskadade

Aktiviteter
Boccia på Ankaret, torsdagar klockan 12-15 , vid frågor kontakta Fjalar Nylund på telefon 21882.

Simning i Folkhälsans Allaktivitetshus, fredagar klockan 13-14. Anmälan till Bettina på telefon 0457-3438950. Både nya och gamla simmare är välkomna!

Punktskriftskurs på Ankaret måndagar klockan 12.30-15. Nya medlemmar välkomna, anmäl till Bettina på telefon 0457-3438950

Borstbindningskurs på Ankaret onsdagar klockan 12-15. Nya medlemmar, även stödjande, är välkomna! Anmäl till Bettina på telefon 0457-3438950

Månadsträff på Ankaret den 15 april klockan 18.00, mera info kommer.

Pilflätarkurs på Ankaret, den 6-7 april, mera info kommer.

Syntolkning

Syntolkningen fortsätter som vanligt med teaterbesök och biobesök. Har du önskemål, hör av dig till organisationssekreterare Bettina Gröning.

Kontaktuppgifter

Organisationssekreterare, Bettina Gröning finns anträffbar på Ankaret, Johannebovägen 7, måndag – tisdag klockan 9.00 – 13.00 och på HandiCampen, torsdag – fredag klockan 9.00 – 13.00. Ankaret, telefon: 018-196 70 HandiCampen, telefon: 018-527 362

Mobil: 0457 34 38 950

E-post: aland.syn@aland.net
Organisationssekreterare
Bettina Gröning

Åbolands Synskadade

Medlemmarna i Åbolands Synskadade r.f. sammankallas till ordinarie årsmöte tisdagen den 23 april 2013 klockan 16.00 i föreningens verksamhetsutrymme, Eriksgatan 5 A 9, Åbo. På mötet behandlas ärenden i enlighet med § 11 i stadgarna. Dessutom val av ny viceordförande och eventuellt kompletteringsval av styrelsemedlem. I april så försöker vi ordna en datastöd och uppdateringsdag med Sune Huldin

från förbundet. Via rehabiliteringsrådgivare Chatrin så har det kommit styrelsen tillkännedom ett behov av hjälp på detta område, som finns bland våra medlemmar.

FSS Vårmöte hålls lördagen den 20 april på Hotell Scandic Tampere City. Mötestiden är mellan klockan 10 och 18.00. Deltagaravgiften är 30 euro/person vilket inkluderar resor med samtransport (tåg) samt lunch och kaffe på hotellet. Anmälningen är bindande. Möteshandlingar och program på önskat medium sänds till alla anmälda. Sista anmälningdagen till distriktskoordinatör är den 21 mars.

Sommarteater i Raseborg den 29 juni. Föreställningen heter Mio, min Mio.

Mio, min Mio handlar om en föräldralös pojkes resa till Landet i Fjärran där han får möta sin Fader Konungen, men också sitt öde – att rädda världen och döda den grymma Riddar Kato.

Mio, min Mio kommer att bli en sprudlande teaterlek, en lekfull saga berättad av tjugo skådespelare och fem musiker.

Med inspiration av såväl Sagan om Ringen som Harry Potter skapar vi en föreställning för hela familjen i två akter med ett överraskande scenrum, suggestiv musik och vackra dräkter. Information av och anmälningar till

Birgitta Storbacka på telefon 0405 586 7179

Res med Svenska hörsel-skadade r.f. till Estlands öar, Ösel-Dagö-Moon 14.7 – 19.7.2013 söndag – fredag - charm, spännande historia, vacker natur och rik kultur. ÖSEL med stengårdsgårdar, vasstak, fungerande väderkvarnar och hembryggt öl. DAGÖ med sina fyrar, oförstörda natur, Korsberget och invånarnas sinne för humor. MUHU med slumrande fiskebyar, stugor med halmtak, gott om rådjur, älg och fåglar För att kunna planera vidare önskas förhandsanmälan redan nu. Ring Birgitta Kronberg sista anmälningdag och bindade anmälan 30 maj, på telefon 02-458 4189 Även möjlighet att åka med "skärgårdsborna" till VÄRMLAND, i Selmas värld och FINNSKOGEN 13.8 - 18.8.2013 tisdag – söndag. Arrangör är Pensionärsbostadsföreningen i Houtskär och Turix.

Info och anmälan till Birgitta Kronberg på telefon 02-458 4189.

Sista anmälningdag och bindade anmälan 27.6.2013 men anmäl ditt intresse, gärna före 10.4.2013.

Att resa ger perspektiv, nya intryck, inspiration, avkoppling och energi!

Med vänlig hälsning,
Styrelsen

ANNONS

FSS friidrottstävlingar och bocciaturnering 2013

Varmt välkommen till Västnyland där FSS friidrottstävlingar och bocciaturnering 2013 anordnas för nionde gången.

Karis i Raseborg står i tur som plats den 7-9 juni.

Fredagen den 7 juni sker inkvarteringen på Raseborgsinstitutet som ligger naturskönt vid Kvarträskets strand.

Under fredag eftermiddag är Raseborgsinstitutet även platsen för bocciaturneringen distrikten emellan.

Lördagen den 8 juni kan man visa sina idrottsliga färdigheter på den nyrenoverade sportplanen i Karis som ligger cirka sju kilometer från institutet.

Friidrottsgrenarna är löpning: 60 meter, 100 meter, 200 meter och 1000 meter samt gång, höjd och längd utan ansats, kula, turbospjut samt slungboll. Samtliga grenar gäller både för damer och för herrar i alla åldersklasser.

Busstransport ordnas mellan inkvarteringen och sportplanen.

Lördag kväll avnjuter vi en festmiddag i Raseborgsinstitutets matsal.

Deltagaravgiften är 150 euro vilket inkluderar resor med samtransport, övernattnig i dubbelrum på Raseborgs Institutet (tillägg för enkelrum 30 euro), måltider på hotellet och idrottsplanen samt festmiddagen. Därutöver betalas 5 euro per start i friidrottstävlingarna. Avgiften för boccian är 50 euro per lag. I fall er distriktsförening inte betalar deltagaravgiften eller start- och bocciaavgifter, betalar varje deltagare själv dessa kostnader.

För anmälningar och eventuella frågor kontakta Tina Dunderfelt på FSS centralkansli, telefon 09-6962 3020 eller per e-post tina.dunderfelt@fss.fi. Sista anmälningsdagen är fredagen den 26 april 2013. Anmälningen är bindande. Deltagarna får senare hemskickat mera information i önskat format.

VÄLKOMMEN TILL VÄSTNYLAND!

önskar Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f.

i samarbete med distriktsföreningen Svenska synskadade i Västnyland r.f. och Idrottsföreningen Raseborg r.f.